

Brusel 18. dubna 2024
(OR. en)

9099/24
ADD 1

UK 60

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	18. dubna 2024
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2024) 169 final
Předmět:	PŘÍLOHA Doporučení pro ROZHODNUTÍ RADY, kterým se schvaluje zahájení jednání mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o dohodě o mobilitě mládeže

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2024) 169 final.

Příloha: COM(2024) 169 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 18.4.2024
COM(2024) 169 final

ANNEX

PŘÍLOHA

**Doporučení pro ROZHODNUTÍ RADY,
kterým se schvaluje zahájení jednání mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím
Velké Británie a Severního Irska o dohodě o mobilitě mládeže**

PŘÍLOHA

SMĚRNICE PRO JEDNÁNÍ O DOHODĚ MEZI EVROPSKOU UNIÍ A SPOJENÝM KRÁLOVSTVÍM VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA O MOBILITĚ MLÁDEŽE

I. OBECNÉ SOUVISLOSTI

1. Dohoda o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé (dále jen „dohoda o obchodu a spolupráci“)¹ se uplatňuje od 1. ledna 2021. Vedle Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „dohoda o vystoupení“)² je základním kamenem bilaterálních vztahů mezi Unií a Spojeným královstvím.
2. Ačkoli dohoda o obchodu a spolupráci stanovuje koordinaci sociálního zabezpečení, která podporuje mobilitu osob podle vnitrostátního práva kterékoli ze stran, nezabývá se mobilitou jako takovou, tj. možností, aby státní příslušník jedné strany pobýval nebo se zdržoval na území druhé strany. Dohoda o obchodu a spolupráci obsahuje také pravidla pro vstup a dočasný pobyt fyzických osob za účelem podnikání, avšak týká se pouze případů dočasné přítomnosti za konkrétním účelem (např. poskytování služeb).
3. Mobilita osob mezi Unií a Spojeným královstvím se nyní řídí příslušnými vnitrostátními (imigračními) pravidly Unie (a jejích členských států) a Spojeného království. Výsledkem této situace je nižší mobilita občanů Unie a Spojeného království, což má dopad zejména na jejich možnosti získat zkušenosti v zahraničí na území druhé strany a těžit z výměnných pobytů mládeže, v oblasti kultury, vzdělávání, výzkumu a odborné přípravy.
4. Spojené království se v průběhu roku 2023 obrátilo na několik (nikoli však všechny) členské státy se záměrem vyjednat bilaterální dohodu o mobilitě mládeže vytvořenou na základě vízového režimu Spojeného království pro mobilitu mládeže. Tento přístup by vedl k rozdílnému zacházení s občany Unie, kteří chtějí do Spojeného království vyjet. Takový přístup by navíc nevyřešil hlavní překážky mobility, s nimiž se mladí lidé setkávají.

II. ÚČEL A OBLAST PŮSOBNOSTI ZAMÝŠLENÉ DOHODY

5. Evropská rada (článek 50) ve svých pokynech ze dne 23. března 2018 (které potvrdila ve svých závěrech ze dne 13. prosince 2019) uvedla, že cílem Unie je zahrnout do budoucího partnerství se Spojeným královstvím „[...] ambiciózní ustanovení týkající se pohybu fyzických osob, na základě úplné vzájemnosti a aniž by docházelo k rozdílnému zacházení s členskými státy [...]“. Rada přijala dne 25. února 2020 rozhodnutí o zmocnění k zahájení jednání o novém partnerství se Spojeným královstvím. Směrnice připojené k uvedenému rozhodnutí v souladu s politickým prohlášením z roku 2019, kterým se stanoví rámec budoucích vztahů mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím, uváděly, že cílem tehdy zamýšleného partnerství by mělo být v oblasti mobility a nad rámec bezvízového styku pro krátkodobé pobyty a koordinace sociálního zabezpečení stanovení podmínek pro

¹ (Úř. věst. L 149, 30.4.2021, s. 10).

² (Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 7).

vstup a pobyt fyzických osob za účelem výzkumu, studia, odborné přípravy a výměnné pobyty mládeže.

6. Cílem jednání je dosáhnout vyvážené dohody mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím v oblasti mobility mládeže, která by nutně nevylučovala jakýkoli konkrétní účel pobytu, a tudíž by měla potenciálně širší oblast působnosti, než stanovila Rada ve svém rozhodnutí z roku 2020.
7. „Mobilitou“ ve smyslu zamýšlené dohody se rozumí pobyt fyzické osoby, tj. pobyt, který není dočasný. Zamýšlená dohoda se tedy nezabývá otázkami usnadňování cestování, jako je například náhrada cestovních pasů nebo zavedení oddělených pruhů na hraničních přechodech, a nezabývá se ani dočasným poskytováním služeb v rámci přítomnosti fyzické osoby na území druhé strany. Posledně jmenovanou otázkou se zabývá hlava II [Služby a investice] části druhé [Obchod, doprava, rybolov a další ustanovení] dohody o obchodu a spolupráci a zamýšlená dohoda se na ně nevztahuje.
8. Zamýšlená dohoda by měla být doplňující dohodou k dohodě o obchodu a spolupráci ve smyslu článku 2 uvedené dohody, a přispívat tak k vývoji celkových bilaterálních vztahů mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím.

III. OBSAH ZAMÝŠLENÉ DOHODY

OBECNÉ ZÁSADY

9. Zamýšlená dohoda by měla zajistit rovnováhu mezi právy a povinnostmi. Musí zajistit autonomii právního řádu Unie a rozhodování, jakož i ochranu finančních zájmů Unie, a být v souladu se základními zásadami Unie. Měla by být založena na nediskriminaci mezi občany Unie a na vzájemnosti.
10. Zamýšlená dohoda by měla zohlednit status Spojeného království jako třetí země mimo schengenský prostor a skutečnost, že se jedná o stát, který není členem Unie, a proto nepodléhá stejným povinnostem jako člen a nemůže mít stejná práva a požívat stejných výhod jako člen. Zamýšlená dohoda by neměla státním příslušníkům Spojeného království přiznávat základní svobodu pohybu, které požívají občané Unie. Neměla by ani poskytovat stejné výhody, jakých požívají osoby, na něž se vztahuje část dohody o vystoupení týkající se práv občanů.

UJEDNÁNÍ O MOBILITĚ MLÁDEŽE V ZAMÝŠLENÉ DOHODĚ

CÍL A OBLAST PŮSOBNOSTI

11. Zamýšlená dohoda by měla ustanovit možnosti mobility mladých občanů Unie do Spojeného království a státních příslušníků Spojeného království do členského státu Unie.
12. Osobní působnost zamýšlené dohody by měla být omezena na mladé občany Unie a státní příslušníky Spojeného království (např. věk 18–30 let na začátku doby pobytu).

DOBA POBYTU

13. Doba pobytu by měla být omezena na přiměřený časový rámec (např. 4 roky).

DOVOLENÉ ČINNOSTI

14. Mobilita vykonávaná v rámci zamýšlené dohody by neměla být vázána na konkrétní účel, tj. povolené činnosti podle zamýšlené dohody by měly zahrnovat práci, studium, školení/stáže (včetně případů, kdy se jedná o vzdělávací program druhé

strany), výzkum, dobrovolnickou činnost, cestování, další činnosti nebo pouze návštěvu/cestování po dobu pobytu.

15. Tyto činnosti by však neměly zahrnovat činnosti spadající do oblasti působnosti hlavy II (Služby a investice) části druhé (Obchod, doprava, rybolov a další ustanovení) dohody o obchodu a spolupráci.

16. Využívání mobility v rámci zamýšlené dohody by nemělo podléhat kvótám.

PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ A DŮVODY PRO ZAMÍTNUTÍ

17. V zamýšlené dohodě by měly být stanoveny všechny podmínky pro přijetí. Měly by být založeny na společných podmínkách pro přijetí, např. měly by zahrnovat platný cestovní doklad, platné komplexní zdravotní pojištění a doklad o dostatečných prostředcích na obživu (s přihlédnutím k tomu, jestli žadatel pracuje, či nikoli).

18. Účastník mobility by měl tyto podmínky splňovat po celou dobu pobytu.

19. „Patronátní program“ Spojeného království nebo podobné programy by se neměly uplatňovat.

20. Zamýšlená dohoda by měla zahrnovat příslušné důvody pro zamítnutí žádostí, jako je ohrožení veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví.

PŘIJETÍ, VČETNĚ RÁMCE PŘIJETÍ

21. Zamýšlená dohoda by měla stanovit pravidla pro přijímání, tj. ověřování dodržení podmínek stanovených v zamýšlené dohodě při předběžné kontrole před zahájením mobility.

22. Mobilita do Unie by měla být vykonávána pouze v členském státě, který přijal státního příslušníka Spojeného království, tj. přijetí jedním členským státem by nemělo umožňovat mobilitu „uvnitř Unie“ do jiného členského státu.

23. Poplatky za vyřizování žádostí nebo za vydání víza či povolení k pobytu by neměly být nepřiměřené ani nadměrné.

ROVNÉ ZACHÁZENÍ

24. S účastníky mobility by mělo být zacházeno stejně jako s vlastními státními příslušníky, přinejmenším pokud jde o pracovní podmínky, včetně odměňování a propouštění, jakož i zdraví a bezpečnosti na pracovišti, svobody sdružování, některých aspektů vzdělávání a odborné přípravy, daňových výhod, jestliže je osoba daňovým rezidentem, a poradenských služeb poskytovaných úřady práce. Rovné zacházení by se nemělo vztahovat na příspěvky a půjčky na studium a životní náklady ani na jiné příspěvky a půjčky.

25. Zamýšlená dohoda by měla stanovit rovné zacházení, pokud jde o školné za vysokoškolské vzdělávání a školné za odbornou přípravu.

26. Zamýšlená dohoda by měla v případě účastníků mobility z Unie upustit od „příplatku za zdravotní péči“ ve Spojeném království.

RODINNÍ PŘÍSLUŠNÍCI

27. Zamýšlená dohoda by měla stanovit podmínky pro výkon práva na sloučení rodiny s osobou usilující o sloučení rodiny (účastníkem programu) a vymezit rodinné příslušníky, kteří mají na toto sloučení nárok.

PROPOJENÍ S DALŠÍMI ASPEKTY PRÁVA UNIE NEBO ČLENSKÝCH STÁTŮ

28. Zamýšlenou dohodou by neměla být dotčena pravidla Spojeného království, pravidla Unie a vnitrostátní pravidla týkající se legálních způsobů migrace, tj. dohoda by měla u obou stran zajistit další migrační cestu vedle těch stávajících, jsou-li k dispozici.
29. Zamýšlenou dohodou by neměla být dotčena pravidla Unie a členských států pro získání povolení k trvalému pobytu / právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta.
30. Zamýšlenou dohodou by neměla být dotčena:
- pravidla pro koordinaci sociálního zabezpečení stanovená v dohodě o obchodu a spolupráci,
 - pravidla pro dvojí zdanění,
 - pravidla pro kontrolu osob překračujících hranice stran, včetně usnadnění cestovních formalit oběma stranami,
 - pravidla vyžadující registraci státního příslušníka druhé strany ve stanovené lhůtě po příjezdu.

DALŠÍ ASPEKTY

31. Rovné zacházení, pokud jde o školné za vysokoškolské vzdělávání a školné za odbornou přípravu, by se mělo uplatňovat nezávisle na vízovém postupu.
32. Zamýšlená dohoda by měla stanovit, že osobám, které oprávněně pobývají na území jedné ze stran, nesmí být odepřen vstup na území této strany.
33. Zamýšlenou dohodou by neměla být dotčena ujednání o společném prostoru cestování, která se uplatňují mezi Spojeným královstvím a Irskem, jak je uvedeno v čl. 38 odst. 2 dohody o vystoupení a v článku 3 Windsorského rámce.

INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

34. Zamýšlená dohoda by měla být doplňující dohodou k dohodě o obchodu a spolupráci, jak je stanoveno v článku 2 uvedené dohody. Zamýšlená dohoda by proto měla být součástí stejného a jednotného institucionálního rámce jako dohoda o obchodu a spolupráci, jejíž nedílnou součástí jsou pravidla pro řešení sporů.
35. V rámci toho by měl být vytvořen nový specializovaný výbor pro provádění zamýšlené dohody.

IV. ÚZEMNÍ PŮSOBNOST

36. Územní působnost zamýšlené dohody měla být shodná s oblastí působnosti dohody o obchodu a spolupráci, jelikož se jedná o její doplňující dohodu.

V. ZÁVAZNÉ JAZYKY

37. Zamýšlená dohoda o partnerství, která by měla být stejně závazná ve všech úředních jazycích Unie, by měla obsahovat příslušné ustanovení o jazycích.

VI. PROCESNÍ POSTUPY PRO VEDENÍ JEDNÁNÍ

38. Komise by měla vést jednání za průběžné koordinace a stálého dialogu s Radou a jejími přípravnými orgány. Rada a Výbor stálých zástupců, jimž je nápomocen [název zvláštního výboru], by měly v tomto ohledu Komisi poskytovat pokyny.

39. Komise by měla včas konzultovat přípravné orgány Rady a podávat jim zprávy. Komise by měla včas poskytnout veškeré nezbytné informace a dokumenty týkající se jednání.
40. Komise by měla o jednáních plně a včas informovat Evropský parlament.